

DELAVSKA POLITIKA

GLASILO SOCIALISTIČNE STRANKE JUGOSLAVIJE.

Uredništvo je v Mariboru,
Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uprava: Maribor, Ruška cesta 5, poštni predal 22.
Ljubljana VII., Zadrugi dom.

Izhaja vsako sredo in soboto.

Naročnina za državo SHS znaša mesečno 10 Din, za ino-
zemstvo mesečno 15 Din.

Malih oglasov, ki služijo v posredovanje in socialne namene
delavstva ter nameščencev, stane vsaka beseda 50 para. De-
bela tiskana beseda stane 1.— Din. Malih oglasov trgovskega
značaja, stane beseda 1.— Din. V oglasnem delu stane pe-
titna enostolpna vrsta 1.50 D. Pri večjem številu objav popust.
Čekovni račun: 14.335. — Reklamacije se ne frankirajo.

Štev. 25.

Sreda 28. marca 1928.

Leto III.

Najemniki protestirajo — hišni posestniki rovarijo.

V hišnoposestniškem Izraelu je izbruhnila cela revolucija. Nujni predlog sodr. Petejana, ki ga je morala vlada, hote ali nehote, akceptirati, je razbesnil hišne posestnike, ki so se tako imenitno pripravljali na »krvavo rihto« z najemniki, do najskrajnejše skrajnosti. Še malo, in bilo bi konec sveta. V Beogradu so možakarji sklicali protestni shod, zahtevajoč, da vlada takoj prekliče, odnosno izsotira gorioimenjeni nujni predlog in delo dotične parlamentarne komisije — kratkomalo, vlada in narodna skupščina naj prekličeta svoj lastni zakonski sklep, da bodo strdajoči hišni posestniki zadovoljni. Zanimivo je, da so bili zlasti slovenski hišni posestniki in njihove organizacije silno glasne. Gospodje hišni lastniki so ob tej priliki pokazali, da znaajo tudi... boljše vizirati. Demonstrirali so celo pred stanovanjem vladnega predsednika, sodr. Petejana so pa nagnali... v Moskvo, češ, da je boljše vik, ki spada v Rusijo in ne v njihovo Jugoslavijo! Vrišča in trešča je bilo mnogo in žugali so s sodnim dnem. Toda tudi najemniki niso mirovali. Isti dan se je vršil

VELIK PROTESTNI SHOD STANOVANJSKIH NAJEMNIKOV V ZAGREBU IN V MARIBORU.

V Zagrebu je bil shod po številu navzočih in po njihovem razpoloženju

pravi opomin vladi in hišnim posestnikom, ki ne smejo misliti, da so njihovi privatni interesi nadvsem. Govoril je na tem shodu za slovenske najemnike sodr. Vencajz. Navzoči so glasno zahtevali podaljšanje stanovanjske zaštite, ker je sicer katastrofa neizbežna! Hišnim gospodarjem se ne sme dovoliti, da bi kakorkoli sabotirali ali izigrali zaščito. Tudi veliki protestni shod proti nameravani ukinitvi zakona o zaščiti stanovanjskih najemnikov, ki se je vršil v nedeljo v Mariboru in ki ga je sklicala socialistična stranka, je bil dobro obiskan. Predsedoval je sodr. Brauhard in govorila sta ss. Bahun in Eržen v slovenskem in nemškem jeziku. Sprejeti sta bili dve brzojavki, ki sta bili odposlani na predsedstvo narodne skupščine in ena na sodr. Petejana, s katero se mu shod zahvaljuje za njegov možati nastop za podaljšanje zaštite v skupščini. O shodu bomo v prihodnji številki še natančneje poročali.

Medtem poročajo iz Beograda, da bi vlada rada izigrala celo stvar s tem, da se začne maksimiranje najemnine, ne pa tudi podaljšanje neodpovedljivosti stanovanj.

Proti tej nameri treba pravočasno zastaviti vse sile, da se jo v kali za-
duši.

Rdeči mesec našega časopisja.

Meseca aprila, vse do 1. maja morajo vse naše organizacije, vsi naši somišljeniki, zlasti pa vsi naši zaupniki intenzivno na delo za naša dva glavna strankina lista »Delavska politika« in »Volksstimme«. Tekom meseca aprila se mora število naročnikov za oba lista povečati tako, da bomo lahko po zaključenem rdečem mesecu rekli: Naše vrste so se pomnožile za sto in sto novih najzavednejših sobojevnikov! Kajti naročniki strankinega glasila — ti so pravzaprav permanentno poslujoči strankini zaupniški zbor, oni so gibanje v stalni akciji. Zato je tudi akcija za pridobivanje novih naročnikov najnujnejša in najvažnejša akcija, kateri je treba posvetiti največjo pozornost in koncentrirati vse najboljše moči.

Strankin časopis — to je stalni shod, sestanek, diskusija, to je stalni kontakt z javnostjo, stalno opominjanje vladajočih in delavstvo izkoriščajočih, stalni naval na krivičnosti, laži, nasilje, stalna borba za ljudsko pravo, ljudsko svobodo!

Le tisti pa sodeluje aktivno v tej borbi in ima pravico do njenih uspehov, ki je naročnik, čitatelj in agitator tega lista!

Zato je potrebno, da se sodruzi in sodružice, vsi brez izjeme, dobro zavedajo važnosti rdečega meseca.

Povsod se še najde dosti ljudi, ki čitajo naše liste iz druge roke, ali pa ki simpatizirajo z nami — do našega časopisa pa ne pridejo, ali pa niso naročeni nanj. Zato je pa potrebno, da jih nekdo pregovori, pridobi za list. Vsak nov naročnik — nov vojak skupne delavske armade. To pridobitveno delo pa more izvršiti zlasti strankin zaupnik, kateri se mora samo dovolj zavedati, kako važna je funkcija našega časopisja za delavsko

stvar; kaj bi mi bili, če bi ne imeli svojega časopisja!

»Delavska politika«, ki je bila osnovana v najkritičnejšem trenutku za naše gibanje, se je polagoma vendarle uveljavila, ona se danes čita že v najmanjšem slovenskem kraju — toda »Delavska politika« ne sme ostati pri tem, ona se mora boljbolj razširiti, ona se mora polagoma tudi povečati, da bo še v večji meri odgovarjala svoji nalogi. Zato je pa treba delati zanjo; ne sme se prepustiti skrb za list le peščici ljudi okoli njega, list mora biti last vseh, zato pa tudi dnevna skrb vseh!

Zavedajo naj se tudi posamezniki, da strankino glasilo, ki v ostalem izhaja le na štirih straneh in ki mora vsaj v mejah možnega zadovoljiti vsem pojmom v delav. gibanju, ne more biti informac. list v smislu mešč. dnevnika, ki ima dovolj papirja in sredstev na razpolago — strankin časopis je predvsem bojno glasilo, ki ne more zanemarjati niti ideološke strani gibanja, kajti on je tudi eminentno vzgojno sredstvo. Treba, da se zna ločiti tednik, ali dvotednik od dnevnika, strankin časopis od informacijskega velikega dnevnika. Zato izdajajo tudi stranke z velikimi dnevniki še svoje strankine tednike. Znači, da vrše strankini časopisi posebno važno nalogo, ki se jo ne sme zamenjati z nalogo dnevnika, kateri bi tudi časopis, ki ne izhaja dnevno in nima dovolj prostora, ne bil nikoli kos.

Rdeči mesec za naš časopis — to je mobilizacija vseh strankinih sil za najvažnejše in najučinkovitejše strankino bojno, organizatorično in vzgojno sredstvo — za tisk!

Pri taki mobilizaciji ne sme biti brezbriznežev, lenuhov, derzterjev.

Vsi morajo sodelovati, vsi morajo pridobiti toliko in toliko novih naročnikov.

Na delo za »Delavsko politiko«, na delo za strankino časopisje!

Rdeči mesec bo pokazal, koliko nas je, ki se zavedamo svoje dolžnosti, ki vemo ceniti pomen lastnega časopisja.

Delo za strankin časopis, je delo za socializem.

Socialist, ki ne dela za socializem, ni socialist!

Rdeči mesec se zaključí s proslavo 1. maja; na 1. maja bo treba še posebej napeti vse moči, da bomo šteli čimvečje število naročnikov, konstatirali najlepši uspeh!

Na delo za rdeči mesec našega časopisja!

Poziv uprave naših listov na vse organizacije, zaupnike in somišljenike.

Cenjeni sodruzi!

Z ozirom na sklep pokrajinskega kongresa v Trbovljah, s katerim se naroča vsem krajevnim organizacijam, da razvijejo posebno v tem letu intenzivno in vztrajno agitacijo za povzdigo naročnikov strankinega tiska, je podpisana uprava sporazumno s pokrajinskim načelstvom sklenila, da naj bo za vse strankine pristaje mesec april agitacijski »rdeči mesec« za zbiranje tiskovnega sklada, posebno pa novih naročnikov strankinega glasila »Delavske Politike« in »Volksstimme«.

V doseg čim večjega uspeha je zamišljena akcija na ta način, da se prične agitacija najmanj s 1. aprilom

in nadaljuje cel mesec, posebno pa na dan 1. majnika. Iz te akcije bo obenem najbolj razvidna agilnost posameznih krajevnih organizacij, odnosno zaupnikov.

Krajevna organizacija, oziroma posamezni zaupnik, ki bo nabral 10 novih naročnikov, kateri bodo naročino plačali vsaj za en mesec naprej, si lahko izbere dve knjigi iz naše knjižarne, kot nekakšno priznanje za njegov trud. Isto velja tudi za zbiranje tiskovnega sklada, vendar mora znašati nabrani znesek najmanj 250 dinarjev.

Tozadevne nabiralne pole smo že odposlali. Vrnite nam jih po preteku tega časa, odnosno nam lahko pošljate imena novih naročnikov sproti.

Uverjeni smo, da vaša krajevna organizacija ne bo med zadnjimi pri tej akciji, temveč, da boste zainteresirali vse vaše zaupnike, kakor tudi člane za to prepotrebno delo ter s tem pripomogli do aktivnosti naših listov, a delavstvu do močnega orožja nampram reakcionarnemu kapitalizmu. Objavljeni rezultati pa naj bodo manifestacija naše volje, zato vas pozivljamo, da gre vsak zaveden sodrug vztrajno in neumorno na delo z geslom »v vsako delavsko hišo naš časopis«. Kdor istega ne mara, je proti lastnim, kakor tudi proti splošnim delavskim interesom.

Z socialističnim pozdravom

Uprava »Delavske Politike« in »Volksstimme« v Mariboru, Ruška cesta 5.

Ženski socialistični dan v Sloveniji.

V nedeljo so proletarske žene v Sloveniji uprav nepričakovano lepo proslavile svoj mednarodni socialistični dan. Udeležba povsod velika in veliko navdušenje za stvar in resna volja, da se žene združijo v borbi za socializem.

Ženski shod v Ljubljani je otvorila ob polni dvorani Mestnega doma sodr. Rakovčeva, ki je pojasnila pomen dneva in važnost ženskega socialističnega shoda za Ljubljano in za vso Slovenijo. Poročala je nadalje s. Ajdiškova, ki je v lepem referatu razvila zahteve žene po osvoboditvi in dokazovala potrebo, da se žene bore v eni vrsti z moškim proletariatom za uresničenje socializma. Ves shod in vsi govori so zapustili najboljši utis in vsi moramo le čestitati vrlim sodružicam za njihovo lepo obetajoče delo.

Ženski shod v Mariboru je bil na višku in je pričal, da je socialistična zavest v naših ženah že močna in globoka. Da ne govorimo o udeležbi, ki je bila najlepša. Ves shod je bil tudi dovršeno organiziran. Sodelovala je godba naših železničarjev in sodelovali so združeni delavski pevski zbori. Predsedovala je sodr. Glaserjeva, poročala sta ss. Grčar (slovensko) in Eržen (nemško). Vladalo je veliko navdušenje. Sodružica Nekova je recitala izbrane pesmi, istotako več mladih članov in članic našega Dečjega naraščaja. Bil je lep dan, zdrave

vzgoje in agitacije. Tako so tudi mariborske sodružice v najdostojnejši formi manifestirale za mednarodni ženski dan.

Velikostna proslava ženskega dneva na Muti. V nedeljo 25. marca se je vršil na Muti sijajen shod, ki so ga priredile zavestne proletarske žene na čelu z vrlim sodružico Krautbergerjevo. Njene spretno predpriprave in temeljito agitacijsko delo pridnih odborov je imelo poln uspeh. Sodelovala je tudi godba, ki je slovesno otvorila shod. Potem je pevski zbor »Svobode« zapel proletarsko pesem. Zatem je sodružica predsednica otvorila v natlačeno polnih prostorih shod ter podala besedo referentu iz Maribora. Ob splošni pozornosti je obrazložil pomen »Ženskega dneva«. Po končanem referatu in živahni debati sta godba in pevsko društvo slovesno zaključila shod. Sodružice in sodruzi so pa pri veselih pesmih in pestrih skladbah požrtvovalne godbe še dolgo skupaj ostali. Od vseh strani so izražali željo, naj bi se kmalu sklical še en shod. Za osvoboditev proletarske žene bodo delali s podvojeno silo in požrtvovalnostjo od žene do žene, od hiše do hiše. Vztrajati hočejo, dokler ne bo borba za socialistični družabni red zmagonošno končana. Še enkrat najlepša hvala vsem godbenikom in pevcem, ki so bistveno pripomogli k tako lepo uspeli proslavi Ženskega dneva.

Za enotno proslavo prvega maja.

V številki 12 »Enotnosti« se je oglasil v uvodnem članku pod gornjim naslovom pisec iz Zidanega mosta, da je SSJ proti skupni proslavi prvega maja. Ne premisli pa niti malo, da tudi njegov članek ne more biti nikaka združitev, oziroma volja

združitve. Samo vpiti za skupnost, delati pa ravno nasprotno, ni možato, še manj pa proletarsko. Skupnost je lepa parola, katero bi moral danes vsak zaveden delavec pozdravljati ter podpirati. Toda to še ne zadostuje.

Nimam sicer namena ravno ugovarjati temu člankarju, toda okolnosti me v to silijo. H koncu prvega odstavka pravi člankar: »In glej ga, hudirja, prišel je k nam tenorist iz Amerike . . . itd.« Ali dopisnik ni bilit takrat v delavskem pokretu, ali ima pa tako slab spomin, da si ni zapomnil, da je bil pri tistih razbijaških koncertih baš »Furlanov bas« najprvi in najjačji, ter da je on največ s svojimi besedami in gledališko zmoglostjo pripomogel k današnjemu kritičnemu stanju delavstva. Kdo in kaj je bil ta Furlan, mislim, da ni treba omenjati. Da je danes delavski razred tako razkosan, ni krivda posameznikov, temveč celokupnega proletariata, takrat tako močno organiziranega, toda ne po prepričanju! V takratnih strokovnih organizacijah so bili organizirani ljudje vseh drugih, tudi meščanskih političnih strank, zato je bilo razbijaško delo ob taki nezavednosti ter političnih nasprotstvih prav lahko. Kapitalizem je diktiral svojim privržencem trike, s katerimi so pričeli blatiti organizacije in efekt je bil tu; seveda na škodo vsega delavstva, kajti nezavedneži so slepo sledili praznim frazam, kapitalistični podrepaniki pa so delali namenoma v prid njihovim gospodarjem.

O kakem razrednem prepričanju ni niti govoriti, ker je logično, da takratni aparat ni zmožal prenapornega dela vsled premalo politično izvežbanih ljudi, svoji organizirani masi je bilo nemogoče pošiljati referente na shode in druge sestanke, ker jih je bilo premalo na razpolago. Tudi ne rečem, da je res kakšen voditelj kaj zakrivil, toda vidiš, organizacija je taka, kakršno jo ustvarijo nje člani. Takrat, če bi bila zavednost popolna, bi rekli dotični eno in voditelj bi moral to izvršiti. Ker se je pa samo vpilo, v resnici pa nič storilo, je kajpada nastala taka panika. In kakšen je rezultat danes po osmih letih? Vsem ljudem pa tudi bog ne ustreže naenkrat. Sodrugi dopisnik naj si vse take slike pokliče v spomin, jih tako temeljito preštudira, kot sem jih jaz, pa bo prišel do zaključka, ki bo odobravanja vreden. Zaseduj tudi pokret od 1920. leta dalje v tujih državah in videl boš, kako je tam, kjer ni ameriških tenoristov.

Da je bila v Rusiji res kriza na celi črti, potrjujejo razna dokazila, katera si je lahko vsak prečital. Ena med njimi je tudi, zaplenjena po se-

danjšem vladajočem režimu, knjiga »Sibirski punt«. Sicer je to samo senca onega medu, ki so ga lizali trpini ruske revolucije. Da se je sedaj vsaj deloma uredila tudi Rusija, ne prikrivam.

Dalje pravi sodrug pisec: . . . prodati se in napadati proletarce . . . Pribijem dejstvo, da se tu ne gre o nikakem prodajanju; ker pa sem tudi jaz proletarec in imam toliko delavskega ponosa in strankinega razumevanja, da, kakor hitro blatiš organizacijo, v kateri sem po proletarskem zdravem prepričanju organiziran, se smatram dolžnega, vsak napad odbiti. Ker pa ljudje vaše vrste itak ne znajo drugega, kakor blatiti zavedne sodelavce, ki ne trobijo v njihov rog, moram reči, da je to nesramna taktika, katere v Komunističnem programu nikjer ne najdeš. Da pa vas mi na enak način ne napadamo, kadar se izražate v članku, naj ti služi za dokaz, kar ti sedaj polagam na tvoje, mogoče tudi proletarsko čuteče srce, in sicer citaj »Delavsko Politiko« in »Enotnost, lahko pa povrh še tudi »Napreč«, pa boš videl, kje je več osebnih napadov.

Da se ni treba za proslavo 1. maja spuščati v nobena pogajanja . . . je to popolnoma pravilno, kajti, kaj pa je sploh treba med proletarci pogajanj za proslavo 1. maja, če so res proletarci — delavci. Ako pa smatraš ti svojega sodelavca socialistu, ki opravlja isto službo, za kaj drugega, kot za proletarca, zaslužiš ti tiste očitke, ki si jih namenil njemu. Vsako leto je bilo pogajanj kar na debelo, nazadnje je pa prišel vaš zastopnik in kar ni bilo po njegovi inženerski metodi, ni bilo za nič. Za pol oreha vrednosti so gospodje zavozili skupno delavstvo v vodo! To je, kar ni po zdravem delavskem prepričanju prav. Da vaše organizacije hira, priznavaš; mi pa smo ponosni, ker se naše množijo iz zavednih proletarcev.

Zadnje, kar bi še rekel, je to: Proslava 1. maja ni ne vaša ne naša in ne sosedova, torej brez vsakih kšeftov, ampak vsega zavednega proletarsko mislečega delavstva, ki stremlji za cilji osvoboditve proletariata izpod kapitalističnega jarma.

Živela skupna proslava 1. maja brez razlike političnega prepričanja. Proč z mešetarjenjem o delavskem prazniku. Delu čast in oblast!

Delavec, ki misli!

Mesto birokratov, zahtevamo zdravila.

Dosti se govori po delavnicah, med našimi delavci, pa tudi po uradih in če hočete, največ še doma, o zdravilih, ki jih dobivajo člani od Okrožnega urada. Ni ga delavca ali delavke, ki bi ne gledala s skepsa na steklenico, ki je za oko čisto izredno

prijetna, ker je velika, za zdravje pa morda ne tako izdatna in zlasti v ljubljanskih krajih so krstili to bolniško dobroto z »barvano vodo«.

Nočemo trditi, da so zdravila za nič, in da jih delavstvo naj ne uživa, kadar je bolano, trdimo pa, da Okrož-

ni urad v razmerju z drugimi stroški premalo izda za zdravila, ki jih dobivajo člani, kadar so bolani. Do te trditve smo pa prišli, iz sledečih razlogov: Okrožni urad v Sloveniji je danes velika institucija in šteje 85.000 članov. Prispevki teh članov in pa delodajalcev znašajo letno okoli Din 36.000.000 in od teh 36 milijonov dinarjev je izdal Okrožni urad lani za zdravila okoli 3 milijone dinarjev, t. j. slabih 9 odstotkov od vseh predpisanih prispevkov. Če pomislimo, da je osnovno načelo bolniškega zavarovanja zdravljenje svojih članov, potem je menda več kot jasno, da je ta izdatek v razmerju z dohodki odločno premal. Drugi razlog: Zdravniki, ki so v službi polniške blagajne, povedo nešteto krat svojim bolnikom, da ko bi jih zdravili privatno, bi jim za marsikatero bolezen lahko »kaj boljšega zapisali, ker pa prihajajo z blagajniškim listom, vsled tega dobe pač slabše zdravilo«. In še en razlog je: Vsakdo ve, da so zdravila danes izredno draga, bolniški zdravniki pa predpisujejo kvantitativno precej zdravil in če primerjamo sedaj izdatke Okrožnega urada za zdravila s količino teh zdravil in pa upoštevamo pri tem velikansko število bolnih delavcev v letu, potem je pač več kot jasno, da ni kvaliteta teh zdravil najboljše. Zlasti če pomislimo, da je psihološko razpoloženje delavca proti taki veliki »flaški« tudi svojevrstno.

Vse to so imeli delavski zastopniki v Okrožnem uradu vedno v mislih in s. Ošlak je zadnjič na seji predlagal, naj se pač izdatki za zdravila povečajo, vsaj za toliko, kolikor izkazuje Okrožni urad letno denarnega

prebitka. To se pravi, če je Okrožni urad izdal doslej od svojih 36 milijonov dohodkov le 3 milijone dinarjev za zdravila in je po vsem svojem okornem aparatu prihranil še skoro 1 milijon dinarjev letno, naj izda prihodnje leto pač 4 milijone za zdravila in ta bodo seveda potem toliko boljše. Želel je tudi, da se Okrožni urad drži v bodoče načela: Raje manj zdravil, pa tista toliko boljše!

In kaj mislite, kaj je bilo! Vstal je šefzdravnik Okrožnega urada in na nekak zdravniško parlament, način strogo zavrnil s. Ošlaka, češ: »Nič ne bomo povečavali izdatkov za zdravila, nego izdatki se morajo najmanj še za polovico znižati; če pa komu ni kaj prav, pa naj kar k njemu pride in on bo vse uredil.« To je bil odgovor iz uradnih ust. Pričakovali smo, da bo kdo drugi kaj spremenil na tej uradni izjavi, vendar se ji je na to še ravnatelj pridružil. Klerikalni zastopniki so pa vse to tiho poslušali in odobraval.

Razume se, da od klerikalnih delodajalcev ne pričakujemo borbe za boljše zdravila, ker za njih je vendar Okrožni urad breme; pričakovali smo pa vsaj od klerikalnih »delavskih« zastopnikov nekaj več socialnosti, nego so jo doslej kazali.

Danes je jasno, da služi klerikalnem Okrožni urad le za njihove partizanske cilje, vsa ostala delavska vprašanja so pa za njih deveta briga.

Delavstvo bo pa borbo proti partizanstvu in nesocialni politiki Okrožnega urada nadaljevalo, dokler ne iztrga zavarovanja iz rok klerikalnih grobokopov.

Socialistično delo za železničarje.

Govor s. Petejana ob priliki debate o budžetu ministrstva saobračaja v Narodni skupščini dne 8. III. 1928.

(Konec.)

Prej so imeli nemško-avstrijski in drugi železničarji po 2 do 3 krat na leto na železniških progah naše države iste ugodnosti, kakor naši železničarji. Naši železničarji so pa imeli seveda zopet reciprocitne ugodnosti na nemško-avstrijskih železnicah. Ta sistem je pred vojsko obstojal tudi za druge države. Danes se hoče to odpraviti za delavce, oziroma se ne pusti, da bi obstojalo še po starem, dasi je jasno, da je naših železničarjev več kakor nemško-avstrijskih. Nemška Avstrija ima približno 8000 nedefinitivnih železničarjev, pri nas jih je pa okroglo 32.000. Ta šikana bo samo v škodo naših železniških delavcev in v nobeno korist drugih.

Določbe glede določitve plač so v tem pravilniku tudi precej nejasne in bo določitev plač vedno odvisna od razpoloženja ljudi, ki plače določajo. Plače so določene ne v da-

našnji, nego v zlati valuti, kar je sicer zelo lepo in priporočljivo, nikjer pa ni omenjeno, da naj se plače določajo v tisti valuti, ki bo takrat uradno določena, ne po razmerah, ki bodo vladale na svetovnem trgu, nego po tem, kakor si bodo izmislili gospodje, ki bodo o tem odločevali. Ta sistem je zelo krivičen, ker delavec ne bo nikdar siguren, kakšno plačo bo imel prihodnje leto ali že prihodnji mesec. Vsak pravilnik in vsaka kolektivna pogodba mora imeti določilo, ki garantira, koliko

Poskusite

„PEBECO“

ZOBNO PASTO

in prepričali se boste o do-
broti in uspehu paste.

LEO SILA:

Človek mrtvaških lobanj.

Kronika raztrganih druš.

3

Leo pa je molčal. Ni govoril. Ni kričal, le včasih je globoko zaječal kakor ranjenec, ki prosi sovražnika. »Saj sem že ranjen dovolj, nikar . . . Toda če hočeš, braniš se bom . . .«

In se ni branil, dokler ni težko priletelo preko prs po želodcu. Takrat ga je poglano kvišku in izbruhal je. Po postelji, po sebi, tudi na tla je priletel. Mati je za trenutek postala, kakor da jo je premagalo sočutje. Ko pa je videla pomazano lepo odejo, se je vježila vnovič in nova kopa besedi in udarcev je padla po njem.

»Falot ničvredni! Samo nevoljo imamo s teboj. Ravnokar je nadučitelj pravil, da ne bo nikoli nič prida iz tebe. Ubogal ne bi rad, vse po svoji volji bi rad storil. In včasih sploh ne veš, če bi pozdravljali ljudi ali ne. Ali sem zato toliko pretrpela zate, da postaneš lump, pijanec? Kaj bi bilo, če bi bil sedaj ata doma? Do krvavega bi te pretepel. In jaz bi te ne branila. Zaslužiš si. Ali smo te pijanstva učili? Ali si videl kdaj mene ali njega pijanega? Nemarjak nemarni! Gorje ti, ko se vrne iz Ljubljane in mi povem . . .«

Toda vse te besede karanja in grožnje so šle mimo njega. Ni jih mogel sprejeti, zakaj, vse je bilo v njem razvneto, raztrgano in razbolelo, izmučeno. In ko je mati uvidela njegovo trdovratno molčečnost, je odšla, polna groženj in težkih slutenj zanj.

Danes zjutraj jo je prosil odpustčenja. Prijazno ji je želel dobro jutro, toda niti odgovorila mu ni.

Ne na pozdrav, ne na oproščenje in tudi na prošnjo, da očetu naj ničesar ne pove, ni odgovorila. Kakor da ga ni videla, ne slisala. Pri obedu so molčali. Vsi. Samo mlajša brata sta ga tu pa tam očitajoče pogledala. Tujec med tujci se je znašel radi sinočnjega dogodka v svoji rodbini.

»Pijanec!«

To je bila psovka, ki so jo kričale vse stene, vsi pogledi srečajočih, vsa usta, ki so se obračala nanj z molčečo, prezirljivo besedo. Dekli sta se spogledovali in si pomežikovali, ko je zjutraj prišel po kavo v kuhinjo. Hlapec Matjaž se je svobodno smejal na njegov račun, da se je slisalo od hleva do hiše.

»Mh! Dekline!« se mu je nasmehnil, ko sta se srečala. Ni mogel drugače, kakor se smejati mlademu pobitnemu človeku, ki je sredi tedna nosil in preživljal velikega mačka pijanstva in sramote. Matjaž je vedel več, kakor vsi v hiši. Povedala mu je Lojzka. Ona mu pove vse in cigarete mu daje. Zastonj, če jo lepo prosi. Kaj zato, če se govori po vasi, da je njihova trgovina na pol že na bobnu in da upniki čakajo samo še iz usmiljenja do starega, sivega očeta trgovca, ki so ga postarali in izžulili njegovi otroci. Deset. Celih deset jih je spravil v svojo nesrečo na svet. Lojzka je bila najmlajša in rada se je ozirala po fantih in lepo se je oblačila. Kakor starejši bratje, ki so razen enega, pobožnega, vsi radi pili in se veselili. Kdo bi tožaril o nesreči, o nevolji domače hiše, če je mladost v srcu in v duši in so dekleta lepa, mlada in strastna, da jim drhte grudi v objemih in ustnice v poljubih . . .

Leo je bil nesrečen. Radi lepega dekleta je bil nesrečen, ki ga je zavrnilo, ki se je celo norčevalo

iz njegove ljubezni in zaljubljenosti. Nesrečen je bil še bolj radi tega, ker ni mogel povedati, nikomur razodeti, zakaj je tako nesrečen, zakaj se je napil do brezupnosti, da je divje poljubljal Lojzko v vinogradu. Poljubljal dekle, ki ga ni ljubil in ga tudi ni mogel ljubiti . . . Samo v pijanosti se je hotel utešiti, izživeti tisto bol, ki mu jo je prizadela lepa, ošabna Binica, gostilničarja Sršena hčerka iz sosednje, obmejne župnije.

2. Povest o lepi Binici.

Že zgodaj se je začel Leo ozirati po dekletih. V ljudski šoli, na vasi, pri pastirjih, po navadi starejših fantih šestega razreda, se je naučil marsikaj in veliko spoznanj mu je dala pastirska šola. Veliko več o okolici in življenju kakor šola, v katero je sicer rad zahajal in se pridno učil. Pastirji na vasi so ljudje zase. Kakor da so republikanci napram vaščanom, možem, gospodarjem, ki so jih večkrat prišli nadzorovat. Seve, da ni bilo vedno vse v redu v pastirskem narodu. Velikokrat so bile popašene sosednje njive in ukradena koruza se je kaj prijetno pekla in zavživala. Tudi sporekli so se med seboj, se tožili svojim gospodarjem in obrekovali drug drugega. Kadar so si pa bili dobri, so bili kot en mož, ribarili so, pekli ribe in koruzo, se pogovarjali o svojih gospodarjih, igrali, plezali, veveričkali . . . Oh, koliko je vseh tistih pastirskih iger! In ženi so se. Danes je bil ženin ta, jutri oni. Danes nevesta Ančka, jutri pa Micika. Tudi vojake so se šli in Turke, ki so plenili kristjane in lepa dekleta, da jih odpeljejo v sultanov harem. Vsaj tako so vedeli pripovedovati starejši pastirji.

plače bo dobil delavec v soboto, ali pa nameščenec 1. v mesecu, ne da bi se mu bilo vedno bati, da se bo med tem časom kaj spremenilo.

Gospodje, razumljivo je, da vlada med delavci v železniških delavnicah splošna nezadovoljnost s temi razmerami. Ta nezadovoljnost se je v zadnjem času celo razširila na kurilniško osebje, zlasti med strojniki, kurjači itd.

Že prej sem omenil, kako so se turnusi na progah razširili. **Strojvodja in kurjači sta po 18 do 20 ur neprestano na progi brez vsakega odmora**, ker nimata nikake prilike, da bi se mogla odpočiti. Ako to pomislite, kako morete potem smatrati človeka, ki je toliko časa v neprestani službi, odgovornega, ako se pripeti kaka nesreča na progi, na postaji ali kjer si bodi. S tem, da se hoče prihraniti pri izdatkih za železniško osebje in se ga reducirati, se bo razširila služba do maksimuma. To bo tudi vzrok, da se bodo dogajale pogostejše nesreče. Nesreča se pač pripeti lažje, če je človek izmučen, nego pa, če ima toliko prostega časa, da se dobro odpočije in da potem lažje prenaša napore svoje službe.

Dasi imajo naši železničarji tako naporno službo, **so pa kazni naravnost drakonične**. Naši železničarji se kaznujejo tako, kakor se niso nikdar v Avstriji, niti pri nas do zadnjega časa. Kot ilustracija in pojasnitev tega, da pri kaznovanju igra gotovo vlogo tudi politika, naj služi dejstvo, da imamo v proračunu vnešen gotov znesek 100 milijonov dinarjev za bolniški fond, ki naj bi se nabral iz teh kazni. Železniški uslužbenci se torej morajo kaznovati, da se napolni ta stran budžeta. Gospodje, to je višek predznanosti, da ne rečem drugače, kakor se postopa z železničarji v naši državi.

Moj predgovornik, ki je strokovnjak, železniški uradnik, in se njegove opombe pač bolj priznavajo in upoštevajo kot moje, ki nisem železniški strokovnjak, je poleg plač nastavljenega osebja omenil tudi obleko. **Glede obleke moram tudi jaz omeniti, da vlada v tem popolni kaos**. Našim železniškim uslužbencem je bila po pravilniku zagotovljena vsako leto nova obleka. Toda vsi uslužbenci niso dobili obleke že dve leti in tudi pavšala ne. Obleke niso dobili niti za lansko leto, niti za 1. 1925/26. Na drugi strani se pa izdajajo okrožnice, da morajo biti železniški uslužbenci v službi v čisti obleki in da ne smejo biti raztrgani. To se od železničarjev sicer zahteva, nihče pa ne vpraša, kako naj si iz svojih skromnih dohodkov nabavljajo obleko, da bodo dostojno oblečeni. Gospodje, to je dvojna politika. Na eni strani se od želez-

ničarjev zahteva, da bodo lepo oblečeni, da se jim ne bo treba sramovati pred tujci, ki prihajajo k nam in da bodo delali čast našemu prometu in naši državi. Na drugi strani pa merodajni gospodje ne pomislijo, da si ne morejo železničarji kupovati obleke iz svojih skromnih sredstev, železniška uprava jim pa ne da niti tega, kar jim je v pravilniku zagotovljeno.

Omeniti moram, gospodje, še neko drugo stvar, ki grozi v javnosti vsakih 6 mesecev enkrat.

Podpredsednik dr. Halibeg Hrasnica: Gospodine govornice, molim Vas, da završite, jer je vreme Vašega govora več odmaklo.

Josip Petejan: Gospod predsednik, imam pravico govoriti pol ure in tega časa še nisem popolnoma izrabil. **Torej vsakih 6 mesecev se grozi, da bo Središnji urad za osiguranje radnika v Zagrebu odpovedal rente invalidom**, ker ministarstvo saobračaja ne obračuna tega, kar bi moralo. **To je višek malomarnosti, da se tem revežem, ki so se ponesrečili na železnici, oziroma, ki so pustili tam svoje zdravje, ne da tega, do česar imajo pravico, to je skromne rente, ki jo dobivajo od Središnjega urada**. Prosim in apeliram na gospoda ministra saobračaja, da napravi vendar enkrat temu konec, da ne bo vedno tistih groženj, ki se sedaj pojavljajo v javnosti vsakih 6 mesecev in da tisti reveži ne bodo vedno v strahu, ali bodo dobili rento ali ne.

Istotako se mora urediti **vpripravljanje starih vpokojencev**, ki imajo že po znanem rimskem paktu pravico, da prejmejo svojo pokojnino na podlagi zlatega franka, ki je niti 1. julija 1922. Miloščinariji dobivajo pri nas 20 do 80 dinarjev podpore zato, da so delali 30 do 40 let na železnici.

Podpredsednik dr. Halibeg Hrasnica: Gospodine poslaniče, molim Vas, da završite.

Josip Petejan: Bom takoj gotov, gospod predsednik.

Gospodje, imel bi še marsikaj omeniti, toda nočem se pripraviti za gospodom predsednikom. Konstatirati pa moram, da način, kako se obravnava naš proračun, ni v korist ne proračunu in ne državi. **Prav poseben pa moram protestirati proti temu, da se mora tako važen proračun, kakor je proračun ministrstva saobračaja, tako naglo izdebatirati in sprejeti, da človek nima prilike in časa, da bi pri tako važni stvari jasno izrazil in pojasnil vse razmere in pritožbe tistih, ki vzdržujejo naš promet**. Radi tega in iz prejšnjih razlogov, kolikor sem jih mogel v kratkem času, ki mi je bil na razpolago, navesti, bom glasoval proti.

račun, pa bi zakrivali, da bi prišel na ljubljansko občino zopet komisar ali gerent. Mi smo ves čas trdili, naj se demokrati in klerikalci združijo, ker se v bistvu ne ločijo. Na včerajšnji seji je padla odločitev. O tej odločitvi pa izpregovorimo prihodnjič več.

Čudni so ministri jugoslovanske socialne politike, kajti vsi se odlikujejo po eni prav jugoslovanski specialiteti, da se namreč na socialno politiko presneto malo razumejo in da vrhu vsega tega tudi prav nič socialno ne čutijo. Pa kaj to napram njihovem siceršnjemu razumevanju socialne politike. Tako smo imeli leta 1922 ministra socialne politike, ki se je udeležil obiska čeških parlamentarcev v Pragi. Ob tej priliki so razkazovali češki poslanci v Pragi svojim južnim poslanskim bratom svojo češko industrijo, ki je v pogledu tehnik in napredka res daleč spredaj. In ko so poslanci in ministri majestetsko stopali skozi tovarno, kjer so veličinska kladiva zbijala po surovem železu in kjer so delavci pretakali svoj proletarski znoj, se je jugoslovanski socialni minister ojunčil pod pritiskom hrupa in vročine, ki je vladala tam in rekel: »Sedaj pa že razumemo, zakaj zahtevajo delavci osemurnik. Tukaj notri bi jaz ne vzdržal niti dve uri dnevno...« Druga anek-

Volnena obleka.

Vse, kar je iz volne, se da očistiti z »RADIONOM«. Edino ne pozabite, da je volna zelo občutljiva in da je treba z njo previdno postopati.

Volna ne prenese vroče vode, ker ji vročina strdi vlaknenca.

Torej: »RADION« raztopi v mrzli vodi kot zmeraj in v tej raztopini malo premečkaj in pregnječi volnene stvari. »RADION« bo odpravil čisto sam vsako nesnago.

Volnene stvari se ne smejo pri sušenju obesiti, ampak razprostrti po čistem platnu.

S tako metodo boste očistili vse, kar je iz volne, torej svoj jumper, svojo pleteno kapo in vse slično. Barvane stvari bojo ponovno pokazale svoje dražestne kot da so nove.

dota, ki jo pripovedujejo o njegovem nasledniku, je še bolj zanimiva in je pravzaprav karakteristika vsega našega socialnega življenja. On je takrat bil šele začetnik in zato mu radikalni niso vsega zamerili. Zamerila mu je pa delavska delegacija, ki se je zglasila pri njem v zadevi bolniškega zavarovanja, ki je pri nas po zaslugi socialistov z zakonom urejeno. In ko mu je tako razlagala razne nedostatke zakona in njegove posledice, se je vendar le oglašil tudi on in rekel: »Aha, zdaj pa že vem, to je tista stvar, vsled katere hodijo moje soprogo neki ljudje vedno tirjat, naj plača prispevke za svojo služkinjo...« Tableau! O sedanjem ministru se pa pripoveduje sledeče: On je sedaj že veliko bolj napreden, nego njegovi kolegi, kajti saj mu Petejan sam že govori skoro dnevno na sejah skupščine o socialni politiki, vsled česar so tudi njegove izjave za Beograd že vendarle precej napredne. Iz Zagreba se je namreč zglasila pri ministru deputacija delavskih predstavnikov tudi v zadevi socialne politike in minister ji je obljubil blagohotno pomoč, kajti rekel je, da on vse to dobro razume, »ker je že kot advokat, ko še ni bil minister socialne politike, zastopal pri sodišču enega delavca ravno radi zakona o zaščiti delavcev...« Sedaj pa recite, da ne napredujemo!

Iz stranke.

Seja pokrajinskega načelstva SSJ za Slovenijo se bo vršila v ponedeljek 9. aprila 1928 ob 8. uri dop. v Celju v posebni sobi hotela »Union«.

Govorniki za 1. majsko proslavo. Vse krajevne organizacije SSJ opozarjamo na to, da naj v smislu poslanske okrožnice čimprej sporoče, ako potrebujejo govornika za 1. majsko proslavo in sicer v Mariborski oblasti: Obl. org. SSJ v Mariboru, poš. predal 22, v Ljubljanski oblasti: Obl. org. SSJ v Ljubljani, Kolodvorska 3, gostilna Mikuz.

Majski znaki. Vse organizacije in zaupniki, ki že naročijo 1. majske znake, naj to nemudoma sporoče kraj. org. SSJ v Mariboru, poš. predal 22 in naj v dopisu navedejo tudi koliko komadov jih bodo potrebovali. Cena bo približno ista kot lansko leto. Neprodani znaki se ne vzamejo nazaj.

Maribor.

Seja mariborsk. občinskega sveta se vrši v sredo, dne 28. marca ob 6. uri zvečer. Razprava o proračunu.

Ljudska univerza v Mariboru. V petek 30. marca: dr. Mara Ilić, odvetnik v Zagrebu: **Pravni in socialni položaj nezakonske matere in nezakonskega otroka.** — V Studenčih deška šola. V torek 27. marca ob pol 8. uri zvečer. Obišče nas pisatelj Tone Seliškar, največji slovenski delavski poet, ki je s svojo zbirko pesmi »Trbovlje« ovekovečil težko trboveljsko rudarsko življenje. Uvodoma bo govoril o tamk. socialnem stanju in potem recital svoje najlepše pesmi kot Črni otroci, Pojoči Rudarji, Fabriške delavke, Sedmorojenčki itd. Vsako pesem bo pesnik sam obrazložil. Pripomni se, da bo zrelejši srednješolski mladini predaval ob 4. uri pop. v tuk. gimnaziji.

Celje.

Smrtna kosa. V ponedeljek jutraj je sodrugu Dolharju po dolgem bolehanju na posledicah pljučnice umrl enajstletni sin Svetozar. Pogreb se bo vršil v sredo, 28. marca ob 16. uri na mestno pokopališče. Družini sodruga Dolharja izrekamo ob tej težki izgubi v imenu vseh organizacij in sodrugov iskreno sožalje. — Krajevna organizacija SSJ.

Ptuj.

V sredo, dne 28. marca se vrši v prostorih Glasbene matice predavanje o Maksimu Gorkiju. Priporočamo vsem sodružicam in sodrugom, da se tega predavanja sigurno udeležijo.

Trbovlje.

Telovadni odsek DTE »Svobode« v Trbovljah se lepo razvija. Radi prenovitve dvorane je telovadni pokret popolnoma prenehal za eno leto in naši nasprotniki so želeli, da bi ga nikdar več ne bilo. Ali jasen dokaz je, da imajo proletarci v Trbovljah smisel tudi za delavsko telovadno gibanje, kar spričujejo številke, ki pomenijo v tako kratkem času delovanja velik razmah. Vseh telovadcev je sedaj okrog 150. Ta številka daleko prekaša vsoto vseh naših telovadnih nasprotnikov v Trbovljah, pri katerih je telovadni pokret popolnoma zastal.

Dramatični odsek »Svobode« pripravlja igro »Bratje sv. Bernarda«, kar bo zopet noviteta za naš oder.

Store.

V nedeljo, dne 1. aprila 1928, sklicuje krajevna politična organizacija SSJ občni zbor za Store in Teharje. Začetek zbora ob 3. uri popol-

Dnevne novice.

Ob osemdesetletnici dunajske revolucije 1. 1848 priredi krajevna organizacija SSJ v Ljubljani spominsko predavanje, ki ga pojasnjuje nad 100 slik. Predavanje se vrši v soboto, dne 24. marca tl. ob 8. uri zvečer v salonu pri Lloydju na Sv. Petra cesti. Vabljeni so vsi člani stranke, somišljeniki in prijatelji delavskega gibanja. Sodeluje delavski pevski zbor.

Odbor.

Spomenik Viktorju Adlerju. Povodom desetletnice smrti nestorja avstrijske socialne-demokracije, bodo postavili Dunajčani spomenik sodrugu Adlerju, ki bo stal na enem najlepših trgov Dunaja, t. j. na Schmerlingplatzu. Spomenik bo najlepši, kar jih premore Dunaj in bo predstavljal gorečega človeka. Delo je poverjeno najboljšemu kiparju profesorju Antonu Hanaku.

Ljubljanski občinski svet včeraj teden ni imel seje, ker vabila k seji niso bila pravilno dostavljena občinskim svetnikom. Ugodna pa je bila ta prilika za klerikalce, da si še enkrat izprašajo vest, če bi bilo bolj pametno, da onemogočijo proračun, ali pa da se pobotajo in za proračun glasujejo i demokrati i klerikalci. Oboji so bili v neprijetnem položaju: demokrati, ker nimajo večine za proračun, klerikalci, če ne bi glasovali za pro-

dne pri Stroknu v Čretu. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika in blagajnika. 2. Volitev odbora. 3. Razno. Člani naj se zanesljivo udeležijo običnega zbora.

Delavci in kmetje v Rušah!
Naša skrinja pri občinskih volitvah je

2. (druga)!
V nedeljo, dne 1. aprila
vsi na volišče!

Zagorje ob Savi.

Del. tel. in kulturna zveza »Svoboda«, podružnica Zagorje ob Savi je imela 13. tm. svoj redni letni občni zbor ter je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik: Medvešek Joško, nam.: Kraus Joško; tajnik: Kovač Franjo, namestnik: Siter Juli; blagajnik: Primau Ferdo, namest.: Groznik Anton; odborniki: Regancin Rudolf, Kreč

Joško, Guzaj Adolf, Repovš Franc; preglednika računov: Ule Anton, Pirc Slavoj; gospodar: Dernovšek Karol; knjižničarka: Minka Mervika. Častitamo našemu novo izvoljenemu predsedniku, ki se že preko 30 let udeležuje v delavskem pokretu. Naj živi še mnogo let!

Senovo.

Senovčani, pripravljajmo se na boj za občino! Že celih 10 let niso bili v občini zastopani interesi siromašnih slojev t. j. delavcev in malih kmetov; to smo mi slednji dosledno občutili. Sedaj pa stojimo pred alternativo: ali naj postanemo brezobzirni in se pustimo naprej izrabljati, ali se postavimo nasproti v boj proti krivicam te absolutistične politike? Geslo vseh poštenih in zavednih proletarcev je: V boj za naše pravice! Mi se zavedamo namreč, da nas je največ, zato se iz nas tudi največ črpa občinskih pridobin; če moramo dolžnosti izpolnjevati, zakaj bi pa še pravice ne zahtevali? Dosedanji občinski

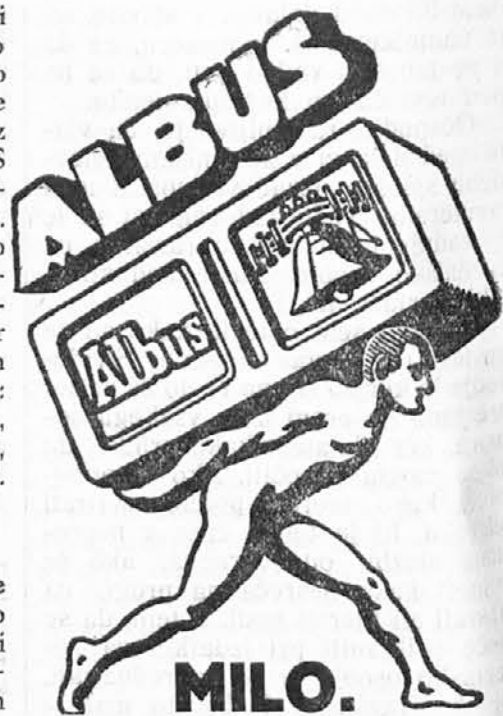
odbor je bil absolutno klerikalni, ki pa je igral žalostno vlogo vsemogočnega »delovodje«. Da je to resnično, nam dokazuje predsedanje vseh »klimavih žrtev« na vemo ali iz oficijelne SLS ali v neoficijelno SLS — v Kmečko gospodarski blok. Firma se menja, muzika pa ostane ista. Nismo mi socialisti proti šoli, ki bo stala občino nepotrebne vsote obresti, pač pa smo izključno proti absolutističnemu delu posameznikov, kar bomo imeli priliko našim volilcem statistično dokazati. Naša parola je: V boj za občino brez kompromisov, na agitacijo, boljši bo eden pristen, kot pa pet mavričastih! — Socialist.

Guštanj.

Občni zbor krajevne organizacije SSJ se bo vršil v nedeljo 1. aprila ob 3. uri pop. v gostilniških prostorih pri Milonigu. Dnevni red: Poročilo funkcionarjev. Politični položaj in pomen mednarodnega dne socialističnih žen. (Govornik iz Maribora.) Volitev novega odbora kraj. organizacije. Raznoterosti.

Prevalje.

Javen ženski shod kraj. org. SSJ ženska sekcija, se bo vršil v nedeljo

1. aprila v gostilni pri Riflu. Začetek ob 9. uri dop. Dnevni red: Pomen mednarodnega ženskega dne. Po shodu se bo vršil obenem občni zbor kraj. org. ženske sekcije.

Wiener Radioverlag, Wien, I., Pestalozziggasse Nr. 6./11.

Neobhodno potreben je za vsakega radioamaterja

Radio-koledar 1928

Cena Din 25.— in

Radio-karta 1928

Cena Din 15.—,

izdaja „Radiowelt“.

Širite naš list!

Vsi kupujejo obleke pri

J. Trplinu, Maribor, Glavni trg 17

ker tam se dobi suknjo že od 26 Din naprej, kakor tudi vsakovrstno drugo blago po najnižjih cenah.

Mobilije vsakovrstne od navadne do najfinejših izdelave iz mehkega, trdega kakor tudi inozemskega lesa po najnižjih cenah. Samo lastna izdelava v Produktivni zadrugi mizarstvih mojstrov. S prvim majem zelo znižane cene, solidno in dobro delo kakor tudi enoletno jamstvo.

Maribor, Grajski trg šte. 3.

I. MARIBORSKA DELAVSKA PEKARNA R. Z. Z O. Z.

Ustan. 1898 **MARIBOR, TRŽAŠKA CESTA ŠTEV. 36—38** Telefon 324

Prodajalne v Slomškovi ulici šte. 2 in na Glavnemu trgu šte. 18

Moderno in higijensko urejena pekarna. — Priporočamo vsem organiziranim delavcem in delavkam naše okusno pecivo v polni teži. Ozirajte se pri zahtevanju peciva iz Delavske pekarnice pri vseh prodajalcih peciva na zavarovalno znamko D. P.

Ali ste že preizkusili
„PROJA“ ječmenovo kavo?

Dobliva se jo povsod. Dobliva se jo povsod.

POTNI KOVČKI

in usnjate torbice v vseh oblikah, gonilni jermeni za tovarne in žage, konjske opreme in pritlikline, gamaše, nahrtniki, ovrtniki in torbice za pse, vse v največji izbiri pri

IVAN KRAVOS, Maribor, Aleksandrova c. 13.

Kovčki in torbice za vzorce in potnike se izdelujejo v lastni torbarski delavnici na Slomškovem trgu št. 6 v Mariboru.

Za 4 Din

dobite kranjsko klobaso s hrenom, 1 kruh, 1 cigareto in kozarec pristnega dalmatinskega vina ali porčijo pečenih morskih rib, 1 kruh, 1 cigareto in kozarec vina samo v

„Prvi dalmatinski kleti“,

Maribor, Mesarska ulica 5.

J. Povodnik.

„JUNIPER“

zeleno francosko žganje z brinjevim ekstraktom je najboljšje sredstvo proti revmatizmu, glavobolu, zobobolu itd.

„JUNIPER“ PRSNE KARAMELE

so edino sigurno sredstvo proti kašlju, hripavosti itd. — Dobi se v vseh lekarnah drogerijah in konzumnih trgovinah. Trgovci, zahtevajte takoj engros cene. — Glavna zaloga:

VITOMIR DOLINŠEK

Zaloga parfumerije, kozmetike, kemikalij in galanterije

CELJE, GOSPOSKA ULICA 4

„Dürkopp“ šivalni stroji,

bodisi za čevljarje, krojače, šivilje ali za domačo porabo, so bili in ostanejo vedno najboljši. — Posebno pa opozarjam čevljarje, da imam v zalogi **levične stroje** (Linksarm), najboljše kakovosti in po brezkonkurenčnih cenah, proti 10 letnemu jamstvu. — Se priporoča **JUSTIN GUŠTINČIČ**, trgovina in mehan. delavnica, Maribor, Tattenbachova ul. 14, nasproti Narodnega doma.

Razpisujemo mesto pisarniške moči.

Pismene ponudbe s spričevali, opisom eventualnega dosedanjega dela in z zahtevkom plače je poslati do 2. aprila 1928 na naslov:

Savez železničarjev Jugoslavije

Ljubljana, Karla Marksa trg 2.

Razpis!

Županstvo trga Trbovlje razpisuje mesto gradbenega referenta. Pravilno kolkovani prošnji je priložiti dokaz o dovršeni višji stavbeni šoli ter najmanj 3 letni praksi. Plača po dogovoru. Prošnje je vložiti najkasneje do dne 10. aprila 1928 ob 12. uri dopoldne.

Županstvo trga Trbovlje, dne 26. 3. 1928.

I. SITTER

župan.

Pridobivajte naročnike za „Delavsko Politiko!“

Razpis!

Županstvo trga Trbovlje razpisuje mesto socialpolitičnega referenta. Pravilno kolkovani prošnji je priložiti šolska spričevala ter se zahteva znanje vseh socialnih zakonov. Plača po dogovoru.

Prošnje je vložiti najkasneje do dne 10. aprila 1928 ob 12. uri dopoldne.

Županstvo trga Trbovlje, dne 26. 3. 1928.

I. SITTER

župan.

VELIKA IZBIRA RAZNEGA BLAGA za VELIKONOČ

kakor:

otročje nogavice	par od 6 Din naprej
(Kindersöckerl)	6
moške nogavice	6
ženske nogavice	8

Nadalje srajce, ovrtniki, samoveznice, rokavice, pasovi, palice, svileni traki, vezene, ščipke ter vložki po najnižji ceni! Spec. trgovina svilenih ter flor nogavic. Brezkonkurenčne cene!

EKSPORTNA HIŠA „LUNA“
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA ŠT. 19